

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/1280
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

14/04/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.03.2011 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-29710 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Kemal ANADOL'a ait 7/18731, Isparta Milletvekili Mevlüt COŞKUNER'e ait 7/18732, Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'a ait 7/18733, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/18734, Samsun Milletvekili Osman ÇAKIR'a ait 7/18735, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/18736, Giresun Milletvekili Murat ÖZKAN'a ait 7/18737, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/18738, İzmir Milletvekili Oğuz OYAN'a ait 7/18739 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/18731 (1 Sayfa)
- 2) Görüş 7/18732 (1 Sayfa)
- 3) Görüş 7/18733 (3 Sayfa)
- 4) Görüş 7/18734 (2 Sayfa)
- 5) Görüş 7/18735 (1 Sayfa)
- 6) Görüş 7/18736 (2 Sayfa)
- 7) Görüş 7/18737 (2 Sayfa)
- 8) Görüş 7/18738 (1 Sayfa)
- 9) Görüş 7/18739 (2 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Esas no : 7/18733

Türkiye, dünyanın en büyük ve en kaliteli incir üreticisi durumundadır. Son yıllarda Türk Çiftçisi'nin yaşadığı sorunlar drama dönüşmektedir. Çiftçiler, ürettikleri ürünlerini değer fiyatına pazarlayamıyorlar. Nedenine bakarsak; tarımsal desteklemeler istikrarsız ve yetersiz. Üreticiler örgütlenemiyor. Devlet, küçük ve orta ölçekli işletmeleri gözden çıkarmış. Varsa yoksa büyük işletmeleri desteklemekten yana tavır gösteriyor. İncir üreticileri mağdur durumdadır. Bu bağlamda;

- 30 bin çiftçi ailesi incir üreticiliği yapıyor. 250 bin kişiye de istihdam alanı yaratılmıştır.
 - İncir yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapıldığı bölge Ege Bölgesi.İhraç değerli kurutulmalık çeşitler ise Büyük ve Küçük Menderes havzalarında yetiştiriliyor.
 - Üretilen incirin yüzde 30'u taze olarak iç piyasada, yüzde % 70 kuru incir şeklinde ağırlıklı olarak dış pazarlarda pazarlanıyor.
 - Türkiye, dünya kuru incir ihracatında birinci sırada. Dünya ihracatının yüzde 65'i (yaklaşık 40-43 bin ton) ülkemizden yapılmakta. İhracatın para eşdeğeri yılda 120-160 milyon TL. arasında değişmektedir.
 - Türkiye'de incir tüketimi, Batı bölgeleriyle sınırlıdır. Yaş ve kuru incir tüketimi sırasıyla 300-500 g. ve 150-200 g. dolayındadır.
 - İncir üreticileri şu anda neredeyse örgütsüz durumdadır. Geçmişte, Tarih İncir Birliği tarafından alım güvencesiyle destekleniyorlardı. Ancak günümüzde Tarih'in devlet desteğinin yok edilmesiyle, üreticiler güçsüzleşmiş durumdadır.
 - İncir üreticileri, ihracatlık kuru incirde ilk yükleme tarihinin belirsiz olması ve geç açıklanmasından şikâyetçidir. Bu durum arzı çoğaltıp fiyatın kırılmasına neden oluyor. Üretici malını ucuz elden çıkarmak zorunda kalıyor.
 - Kuru incir için stoklama kurumları oluşturulmalı. Fiyat kırılmaları ancak bu şekilde engellenebilir. ABD/AB'de bu kurumlar var.
 - Türkiye'de arz fazlası olmadığı kabul edilerek incire destek verilmiyor. Ancak dünyada piyasaya girmeye başlayan yeni ülkelerde belirmeye başladı. Bu nedenle incir de destekleme kapsamına alınmalıdır.
 - Kuru incirde aflatoksin, önemli bir sorun olarak gündemde. İç tüketimde halkımızın sağlığı, dış ticarete de malımızın gümrük kapısından dönmemesi açısından aflatoksin ile mücadele için gerekli önlemler alınmalıdır.
- Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) İncir üreticileri yukarıda saydığımız birçok sorunu bulunmaktadır. Bu sorunlar için ne gibi çalışmalarınız bulunmaktadır?

SORU 2) Türkiye'de bu noktada incir üreticilerinin desteğe ihtiyacı bulunmaktadır. Bu konuda bir destek ya da teşvik vermeyi düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2) Ülkemizde gıda denetim ve kontrol hizmetleri, gıda güvenilirliğinin temini ve tüketici sağlığının korunması 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu kapsamında yürütmektedir. Etkin bir gıda denetiminin yanında tüketicilere güvenilir gıda arzını sağlamak ve tüketicileri gıdalardan kaynaklanabilecek risklerden korumak

Bakanlığımızın temel hedefidir. Bu kapsamda, Bakanlığımızca, ülke genelinde yapılan gıda denetimlerine ilave olarak merkezi bir planlamayla bütünsel bir yaklaşım gösterilerek ürün ve risk bazında çeşitli gıda maddeleri gruplarında gıda denetim programları yürütülmektedir. Yurt genelinde üretim ve tüketim miktarları göz önünde bulundurularak Bakanlığımızca hazırlanan kuru incirde aflatoksin denetim programı kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Ayrıca; **tüketime hazır kuru incirde toplam aflatoksin limitinin** belirlenmesi için Kodeks Alimentarius – Gıda Bulaşanlar Komitesinde (CCCF), Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünün Başkanlığında uluslararası bir çalışma yürütülmektedir. Bu çalışma; 2010 yılında İzmir’de gerçekleştirilen 4’ üncü toplantıda yeni bir çalışma olarak ülkemiz delegasyonu tarafından sunulmuştur. Komite, bu çalışmayı kabul ederek bir elektronik çalışma grubu (EWG)’nun oluşturulmasına, ülkemizin bu çalışma grubuna başkanlık etmesine ve çalışılan dokümanın 2011 yılındaki toplantıda (3 üncü basamaktan) tartışılmaya başlanmasına karar vermiştir.

Taslak doküman, 21 – 25 Mart 2011 tarihleri arasında Lahey/Hollanda’da gerçekleştirilen Komitenin 5’ inci toplantısında, 7’ inci gündem maddesi olarak görüşülmüş olup ülkemiz tarafından önerilen 10 µg/kg limitinin numune alma planının çalışılması halinde kabul edileceği kararı alınmıştır. Buna göre; 2012 yılında yapılacak olan toplantıda standart olarak kabul edilmesi halinde bu karar; Avrupa Birliğinin de Komisyon üyesi olması sebebiyle Avrupa ülkelerinde de kısa bir süre sonra yürürlüğe konulacağı öngörülmektedir. Bu çalışmaların takibi Bakanlığımız tarafından kararlıkla takip edilmekte olup orta vadede çiftçinin fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Bakanlığımızca, ürün maliyetlerinin piyasa fiyatlarının altında kalmaması, üreticilerimizin rekabet gücünün artırılmasına yönelik olarak bütçe imkânları çerçevesinde destekleme uygulaması yapılmaktadır.

Bu çerçevede; 2011 yılında ÇKS’ye (Çiftçi Kayıt Sistemi) kayıtlı üreticilerimize sertifikalı fidan kullanarak bahçe tesis etmeleri durumunda 200 TL/da, standart fidan kullanmaları halinde ise 100 TL/da, 3,75 TL/da mazot, 4,75 TL/da, toprak analizi yaptırmaları durumunda 2,5 TL/da, organik tarım uygulamalarına 25 TL/da, iyi tarım uygulamalarına 20 TL/da desteğin yanında damlama sulama sistemi kurulması durumunda toplam maliyetin %50’si hibe olarak verilmektedir.

Ayrıca, Ziraat Bankası tarafından üreticilerimize %50 oranında indirimli 1.5 milyon TL’ye kadar yatırım ve işletme kredisi verilmekte, Kırsal Kalkınma Yatırımlarında ürün işleme, paketlenme, depolama ve sulama tesisleri %50 hibe desteği ile desteklenmektedir.

Bu doğrultuda Bakanlığımızca, 2010 yılında 317 bin da. alan için 3 milyon TL’lik gübre, mazot ve toprak analizi desteği verilmiştir. Buna ilaveten 2005-2009 yılları arasında sertifikalı incir fidanı ile kapama bahçe tesis eden üreticilerimize 3 bin da. alan için 553 bin TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ile 30 havza belirlenmiş, bu havzalarda hangi ürünlerin destek kapsamına alınacağı yönündeki çalışmalara devam edilmektedir.

SORU 3) Her sezon kalite kaybına uğramış incirler için özel afet kapsamında değerlendirilemez mi?

CEVAP 3) Her sezon kalite kaybına uğramış incirlerin özel afet kapsamında değerlendirilmesine yönelik talep edilen husus; 2090 Sayılı “Tabii Afetlerden Zarar Gören

Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki” Kanun kapsamına girmediğinden, kalite kaybına uğramış incirlerin özel afet kapsamında değerlendirilmesi mümkün görülmemektedir.

SORU 4) Üreticilerin Ziraat Bankası başta olmak üzere Tarım Kredi Kooperatifleri ve özel bankalara borçları yeniden yapılandırılması için bir çalışma yapacak mısınız?

CEVAP 4) Soruya ilişkin olarak T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır.

25.02.2011 tarih ve 27857 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6111 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un “Diğer Alacaklar ve Çeşitli Hükümler” başlıklı bölümünde yer alan düzenlemeler ile Geliştirme ve Destekleme Fonu’ndan kullandırılan afet kredileri, 18.4.2001 tarih ve 2001/2312 sayılı Kararname ile Hazine kaynağına dönüşen krediler ile Bakanlığınız tarafından tarımsal amaçlı kooperatifler veya ortaklarına kullandırılan kredilerden kaynaklanan alacaklar, yeniden yapılandırılacak krediler kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, Ziraat Bankası kaynaklarından kullandırılan ve 31.12.2010 tarihi itibarıyla Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesaplarında kayıtlı tarımsal kredi işlemlerinden doğan alacaklar için de Banka mevzuatında 6111 sayılı Kanun’a paralel bir düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, incir üreticisinin tarımsal kredi borçluları da, Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarında kayıtlı borçları için ilgili şubeye başvurmaları halinde söz konusu ödeme kolaylıkları hakkında ayrıntılı bilgi alabilecekler ve talepte bulunmaları halinde yeniden yapılandırma imkânından yararlanabileceklerdir.

Diğer taraftan, 4603 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketi ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş. Hakkındaki Kanun gereğince, Bankalara bedeli önceden ödenmeden görev verilemeyeceği hükme bağlandığından, normal hesaplarda kayıtlı tarımsal kredi borçlarına ödeme kolaylığı getirilmesinin herhangi bir yasal düzenleme yapılmaksızın Ziraat Bankası’na resen gerçekleştirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Soruya ilişkin olarak Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğünden alınan cevabi yazı aşağıda yer almaktadır.

İcra takibinde olan Tarım Kredi Kooperatifi ortakları da dahil olmak üzere, Tarım Kredi Kooperatiflerine vadesi geçen borçlarını ödeme istek ve gayreti içerisinde olan ortaklara, borçlarını ödeyebilmelerini teminen bazı ödeme kolaylıkları sağlanmaktadır.

01.06.2010 tarihi itibarıyla kanuni takipte borcu olan ve 01.01.2011 tarihinden 31.12.2011 tarihine kadar müracaat eden borçlular (asıl borçlu ortak, kefilleri ve varisleri), vade tarihinden yapılandırma tarihine kadar temerrüt faizi yerine normal faiz uygulanarak oluşturulacak yeni borçlarını defaten ödeme imkanı sağlanmaktadır.

Diğer yandan, bahse konu ödeme kolaylığından yararlanma şartlarını haiz olmayan vadesi geçen borcu bulunanların, ödeme günü itibarıyla faizli borçlarının en az % 25’ini peşin ödemeleri kaydıyla kalan borçları için ürün hasat dönemi, ürün satış zamanı, gelirin elde edileceği dönem ve talepler de dikkate alınarak, peşinat ödeme tarihinden itibaren 1 yılı geçmeyecek şekilde bir veya birden fazla taksitle ödeme imkânı sağlanabilmektedir.

Ayrıca, ortakların Tarım Kredi Kooperatiflerine olan vadesi geçen borçlarının asgari %75’ini ödemeleri kaydıyla, kalan kısmı için yeni kredi kullandırılarak borçlarına mahsup edilebilmektedir.